

Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom przez Bank Spółdzielczy w Proszowicach według stanu na dzień 31.12.2023r.

SPIS TREŚCI

I	Wprowadzenie	4
II	Informacje ogólne o Banku	4
III	Informacje w zakresie zasad zarządzania – art. 111 a Ustawy Prawo bankowe	5
IV	Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – Art. 435 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012	7
V	Ujawnienie informacji na temat wymogów w zakresie funduszy własnych i na temat kwot ekspozycji ważonych ryzykiem – Art. 438 lit. d Rozporządzenia	8
VI	Ujawnienie informacji na temat najważniejszych wskaźników – Art.447 Rozporządzenia	10
VII	Polityka w zakresie wynagrodzeń – Art.450 Rozporządzenia	11
VIII	Informacja na temat poziomu ekspozycji nieobsługiwanych zgodnie z wytycznymi EBA/GL/06/2018	14
IX	Ujawnienie informacji z zakresu płynności wymaganych Rekomendacją P - KNF	14
X	Ujawnienie informacji wynikających z Rekomendacji Z - KNF dotyczące przyjętej w Banku Polityki zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Proszowicach,	25
XI	Informacje wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019r. w sprawie ujawnienia informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych,	26
XII	Informacje dotyczące systemu kontroli wewnętrznej na podstawie wymagań Rekomendacji H - KNF	28
XIII	Ujawnienie informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M - KNF	32

ZAŁĄCZNIKI

- 1) Informacja o celach i strategiach w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym
- 2) Oświadczenie Zarządu
- 3) Informacja na temat profilu ryzyka

WYKAZ TABELI:

Tabela nr 1: Wykaz placówek na 31.12.2023 rok

Tabela nr 2: Całkowity wymóg kapitałowy wg stanu na dzień 31.12.2023r.

Tabela nr 3: Najważniejsze wskaźniki w mln zł.

Tabela nr 4: Informacje o sumie wypłaconych w 2023 roku wynagrodzeń osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka (w tys. zł.)

Tabela nr 5: Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka (w tys. zł)

Tabela nr 6: Źródła finansowania działalności Banku według stanu na dzień 31.12.2023r. (w tys. zł)

Tabela nr 7: Zestawienie wskaźników płynności wynikających z Rozporządzenia CRR.

Tabela nr 8: Urealnione zestawienie płynności według stanu na dzień 31.12.2023r.

Tabela nr 9: Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia na dzień 31.12.2023r. (w tys. zł)

Tabela nr 10: Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności

Tabela nr 11: Macierz bazylejska za rok 2023r.

I. Wprowadzenie

1. Niniejszy dokument stanowi realizację Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR), innych Rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji, jak również „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Proszowicach”, udostępnionej na stronie internetowej banku: www.bsproszowice.com.pl.
2. Niniejszy dokument obejmuje również informacje, o których mowa w art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe.
3. Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu CRR dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie, zwanym dalej „Informacją” wg stanu na dzień 31.12.2023 rok.
4. W niniejszej informacji zawarto wszystkie dane dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w ww. regulacjach z wyjątkiem informacji nieistotnych. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a informacje ogłaszane są na poziomie indywidualnym. Uzupełnieniem ujawnianych informacji zawartych w niniejszym dokumencie są dane zawarte w:
 - a) Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2023 rok,
 - b) Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku za 2023 rok.

II. Informacje ogólne o Banku

Zarząd Banku przedkłada wszystkim zainteresowanym niniejszą informację, zgodnie z przyjętymi w Banku Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych oraz wymogami nadzorczymi. Pełny zakres działalności Banku opisany został w Statucie Banku.

Bank Spółdzielczy w Proszowicach 32-100 Proszowice, ul. Krakowska 53 zarejestrowany pod nr KRS 0000077971 w Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy KRS, gdzie przechowywana jest dokumentacja spółdzielni, NIP 682-10-17-795. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000499910.

Bank w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Bank Spółdzielczy w Proszowicach jest bankiem uniwersalnym. Zgodnie ze Statutem, obszarem działania Banku jest województwo małopolskie, świętokrzyskie i śląskie. Bank realizuje swoje zadania za pośrednictwem Centrali, 4 Oddziałów i 7 Punktów kasowych zajmujących się obsługą klienta zlokalizowanych na terenie powiatu proszowickiego, krakowskiego, miechowskiego i kazimierskiego.

Tabela nr 1: Wykaz placówek na 31.12.2023 rok

I.p.	Placówka	Adres
1.	Centrala w Proszowicach	ul. Krakowska 53, 32-100 Proszowice
2.	Oddział Raławice	Raławice 15, 32-222 Raławice
3.	Oddział Skalbmierz	ul. Reja 3, 28-530 Skalbmierz
4.	Oddział Niegardów	Niegardów 63, 32-104 Koniusza
5.	Oddział Wawrzeńczyce	Wawrzeńczyce 504, 32-125 Wawrzeńczyce

Bank jest zrzeszony w zrzeszeniu BPS S.A. z siedzibą w Warszawie i jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego głównym celem jest zapewnienie płynności i wypłacalności.

Na podstawie uchwały KNF Nr 178/2021 Bank Spółdzielczy w Proszowicach został uznany za „małą i niezłożoną instytucję”.

III. Informacje w zakresie zasad zarządzania – art. 111 a Ustawy Prawo bankowe

W zakresie zarządzania na podstawie art. 111a Prawo bankowe, Bank informuje, że:

- Zarząd składa się z czterech osób i w jego skład wchodzi:
 - Prezes Zarządu,
 - Wiceprezes Zarządu – Główny Księgowy ds. finansowo- księgowych i ekonomicznych,
 - Wiceprezes Zarządu ds. handlowych dot. depozytów,
 - Członek Zarządu ds. handlowych dot. kredytów.
- Członkowie Zarządu Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem Spółdzielczym w Proszowicach. Członkowie Rady Nadzorczej Banku również nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje Zarządu lub Rady Nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 Rozporządzenia nr 575/2013 lub podmiotach, w których Bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt. 36 Rozporządzenia nr 575/2013,
- Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza, zgodnie z przepisami prawa i Regulaminem działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Proszowicach oraz Polityką oceny odpowiedności Członków Zarządu Banku oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Proszowicach,
- Oceny odpowiedności Członków Rady Nadzorczej dokonuje Komisja odpowiedności powoływana na Zebraniu Przedstawicieli dokonującym oceny odpowiedności. W skład komisji nie mogą wchodzić Członkowie Rady Nadzorczej,
- Oceny odpowiedności podlega każdy z Członków Rady Nadzorczej oraz sama Rada Nadzorcza, jako organ kolegialny. Każdy z Członków Rady Nadzorczej podlega indywidualnej ocenie kwalifikacji, jak również ocenie reputacji. Rada Nadzorcza jako organ podlega kolegialnej ocenie kwalifikacji.
- Oceny Członków Rady Nadzorczej dokonano na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 27 czerwca 2024 roku. Komisja ds. odpowiedności dokonała oceny indywidualnej kwalifikacji i reputacji

poszczególnych Członków Rady Nadzorczej, oceny kolegalnej Rady Nadzorczej. Po dokonanej analizie informacji zawartych w Formularzach poszczególnych Członków Rady Nadzorczej i po ocenie właściwości postawy wobec pełnionej funkcji stwierdziła, że poszczególni Członkowie Rady Nadzorczej dają rękojmię ostrożnego i stabilnego sprawowania nadzoru nad zarządzaniem bankiem oraz posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji czynności nadzorczych. Komisja oceniła, że wszyscy Członkowie Rady posiadają odpowiednie kwalifikacje i reputację do pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Proszowicach. Komisja nie stwierdziła faktów lub okoliczności będących pochodną działań Członków Rady Nadzorczej, które negatywnie wpłynęłyby na reputację Banku Spółdzielczego w Proszowicach. Zebranie Przedstawicieli w dniu 27 czerwca 2024 roku pozytywnie oceniło rękojmię należytego wykonania obowiązków, reputację i kwalifikację Członków Rady Nadzorczej oraz pozytywnie oceniło Radę Nadzorczą jako organ kolegalny. Ocena realizowana jest w cyklach dwuletnich oraz następuje na najbliższym, po złożeniu Formularzy oceny przez członków organu, Zebraniu Przedstawicieli.

7. Rada Nadzorcza składa się z 13 osób, nowo wybrana na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 28.06.2022r. na okres czteroletniej kadencji. Spośród członków większość pełni swoją funkcję więcej niż bieżąca kadencja.
8. Rada Nadzorcza przeprowadza co dwa lata ocenę odpowiedniości poszczególnych Członków Zarządu Banku i Zarządu BS jako organu kolegalnego.
9. Rada Nadzorcza dokonała na posiedzeniu w dniu 28 maja 2024 r. oceny pracy Zarządu oraz kwalifikacji do pełnienia powierzonych funkcji, w pełni podtrzymała dotychczasową, pozytywną ocenę Zarządu jego poszczególnych Członków. Wiedza, umiejętności, wykształcenie i doświadczenie aktualnych Członków Zarządu gwarantuje właściwe pełnienie funkcji w Zarządzie oraz daje pełną rękojmię należytego wykonania powierzonych obowiązków. Rada Nadzorcza dokonując oceny nie stwierdziła czynników, które mogłyby poddawać w wątpliwość reputację i niezależność w pełnieniu funkcji. Rada pozytywnie oceniła zdolność i kwalifikacje Zarządu i jego poszczególnych Członków do zarządzania wszystkimi rodzajami ryzyka na jakie naraża Bank prowadzona działalność. Członkowie Zarządu Banku otrzymali absolutorium z czynności za rok 2023 na Zebraniu Przedstawicieli w dniu 27 czerwca 2024 roku.
10. Zgodnie z zapisami Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego, Rada Nadzorcza w dniu 28.05.2024r. dokonała oceny adekwatności regulacji wewnętrznych dotyczących Zarządu BS oraz skuteczności jego działania za rok 2023. W dniu 27.06.2024r. Zebranie Przedstawicieli dokonało oceny adekwatności regulacji wewnętrznych dotyczących funkcjonowania Rady Nadzorczej Banku oraz skuteczności jej działania za 2023 rok.
11. Wymogi określone w art.22aa Ustawy Prawo bankowe zostały przez wszystkich Członków Rady Nadzorczej i Zarządu spełnione. Przeprowadzona ocena odpowiedniości była pozytywna, wszyscy Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu dawali rękojmię należytego wykonania powierzonych im obowiązków. Bank zapewnił środki niezbędne do przygotowania Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku do pełnienia przez nich funkcji, w szczególności środki finansowe niezbędne do ich szkolenia.

12. W Banku nie powołano komitetu do spraw wynagrodzeń zgodnie z art. 9 cb ust. 1 Prawo bankowe, komitet do spraw wynagrodzeń działa w banku istotnym. Bank nie spełnia warunków zawartych w art. 4 pkt 35 Ustawy Prawo bankowe.
13. Przepływ informacji dotyczących ryzyka w Banku kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej został sformalizowany w wewnętrznej procedurze: Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Proszowicach, określającej zakres informacji, komórki sporządzające oraz odbiorców informacji, którymi są Zarząd oraz Rada Nadzorcza. Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie obszary działalności Banku. Wszystkie raporty z zakresu ryzyk prezentowane są na posiedzeniach Zarządu. Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej Banku informacje na temat ryzyk. Rada Nadzorcza na podstawie tych informacji dokonuje oceny adekwatności oraz skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.
14. W 2023 roku Bank nie korzystał z pomocy publicznej.
15. Stopa zwrotu z aktywów netto- ROA netto- na 31.12.2023 rok wyniosła 3,03%.
16. Dane wykazane w sprawozdaniu finansowym: przychody 43 574 tys. zł, koszty 18 630 tys. zł.
17. Liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty na 31.12.2023 rok to: 54,95 etatów.
18. Zysk przed opodatkowaniem: 24 944 tys. zł.
19. Podatek dochodowy obciążający wynik finansowy za 2023 rok wyniósł 4 855 tys. zł.
20. Bank nie zawierał umowy, o której mowa w art.141t ust. 1 Prawa bankowego.
21. Bank nie utworzył komitetu ds. ryzyka. Bank Spółdzielczy w Proszowicach nie jest znaczący systemowo, nie ma obowiązku tworzenia takiego komitetu.
22. Bank Spółdzielczy działa pod firmą Bank Spółdzielczy w Proszowicach, siedzibą Banku jest miasto Proszowice, województwo małopolskie.
23. Bank nie prowadzi działalności w państwach członkowskich i państwach trzecich, w rozumieniu art.4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013.
24. Bank nie zawarł umowy z holdingiem art. 111 a Prawa bankowego.
25. Bank Spółdzielczy w Proszowicach posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszania się i bankach zrzeszających, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze, innych ustaw, uchwał i rekomendacji wydanych przez organ nadzoru oraz na podstawie Statutu Banku.

IV. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – Art. 435 Rozporządzenia

1. W Banku funkcjonuje zorganizowany system zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, jednostki i komórki organizacyjne, a także pracownicy. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Proszowicach. Strategia ta jest zgodna z założeniami Strategii rozwoju Banku Spółdzielczego w Proszowicach na lata 2021-2025 i podlega corocznemu przeglądowi

zarządczemu i weryfikacji. Przegląd oraz weryfikacja dokonywana jest także w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz Banku lub w jego otoczeniu zewnętrznym.

2. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Proszowicach powiązana jest również z innymi regulacjami wewnętrznymi o charakterze strategicznym, np. Politykami w zakresie zarządzania ryzykami, Polityką kapitałową oraz Planem ekonomiczno — finansowym.
3. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz definiuje apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych oraz założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) podlega monitorowaniu, a także raportowaniu przez Stanowisko ds. analiz ryzyka w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyk oraz adekwatności kapitałowej, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami oraz Instrukcją sporządzania informacji zarządczej.
6. Informacja dotycząca art. 435 ust. 1 lit a Rozporządzenia CRR, tzn. strategii i procesów zarządzania rodzajami ryzyka, zawarta jest w Załączniku nr 1 do niniejszej informacji.
7. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 435 ust. 1 lit. e, zatwierdzone przez Zarząd, zawarte w Załączniku nr 2 do niniejszej informacji.
8. Oświadczenie na temat ryzyka, zgodnie z art. 435 ust. 1 lit. f, w którym omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka, zawarty w Załączniku nr 3 do niniejszej informacji.

V. Ujawnienie informacji na temat wymogów w zakresie funduszy własnych i na temat kwot ekspozycji ważonych ryzykiem – Art. 438 lit. d Rozporządzenia

W Banku nie występuje portfel handlowy, dlatego też na dzień 31.12.2023 rok wyliczane były następujące regulacyjne wymogi kapitałowe:

- a) ryzyko kredytowe,
- b) ryzyko operacyjne.
- c) ryzyko walutowe

W zakresie wyliczania wymogów minimalnych, określonych w Rozporządzeniu CRR Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- a) ryzyko kredytowe- z zastosowaniem metody standardowej,
- b) ryzyko operacyjne- z zastosowaniem metody wskaźnika bazowego do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych,
- c) ryzyko walutowe – z zastosowaniem metody podstawowej.

W poniższej tabeli zaprezentowana została całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem i łączny wymóg w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 92 Rozporządzenia, w podziale na poszczególne kategorie ryzyka, o którym mowa w art. 438 lit d Rozporządzenia CRR.

Tabela 2: Całkowity wymóg kapitałowy wg stanu na dzień 31.12.2023r. prezentuje poniższa tabela (w tys. zł.)

Rodzaj ryzyka	Wymagany kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału I Filar
Ryzyko kredytowe	5 452	5 452
Ryzyko operacyjne	2 350	2 350
Razem	7 802	7 802

Na koniec grudnia 2023r. utworzono wewnętrzny wymóg z tytułu ryzyka stopy procentowej w wysokości 839 tys. zł (wewnętrzny wymóg kapitałowy wyliczono z zastosowaniem współczynnika korygującego 0,5). Po uwzględnieniu utworzonego wewnętrznego wymogu z tytułu ryzyka stopy procentowej – wewnętrzny współczynnik kapitałowy kształtuje się na poziomie 45,67%.

W 2023 roku Bank utrzymywał łączny współczynnik kapitałowy TCR oraz współczynnik kapitałowy Tier I na poziomie powyżej minimum regulacyjnego, określonego w Rozporządzeniu 575/2013, a także powyżej poziomów rekomendowanych przez KNF.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 50,58% oraz współczynnik kapitału Tier1 ukształtował się na poziomie 50,58%.

Ryzyko generowane przez Bank było w pełni zabezpieczone funduszami własnymi. Przy obecnym poziomie funduszy własnych Bank posiada możliwość rozwoju skali działalności.

VI. Ujawnienie informacji na temat najważniejszych wskaźników – Art.447 Rozporządzenia

Tabela nr 3: Najważniejsze wskaźniki w mln zł.

Najważniejsze wskaźniki (o których mowa w art. 447 rozporządzenia CRR)	2023 grudzień	2022 grudzień
Dostępne fundusze własne (kwoty)		
Kapitał podstawowy Tier 1	49,33	35,70
Kapitał Tier 1	49,33	35,70
Łączny kapitał	49,33	35,70
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	97,52	84,37
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	50,58%	42,31%
Współczynnik kapitału Tier 1 (%)	50,58%	42,31%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	50,58%	42,31%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)	0	0
W tym: obejmujące kapitał Tier 1 (punkty procentowe)	0	0
Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0	0
Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0	0
Bufor ryzyka systemowego (%)	0	0
Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0	0
Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0	0
Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
Kapitał podstawowy Tier 1 dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	44,94	31,91
Wskaźnik dźwigni		
Miara ekspozycji całkowitej	667,15	564,35
Wskaźnik dźwigni (%)	7,39%	6,33%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)	0	0
Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	nie dotyczy	nie dotyczy

Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
Wskaźnik pokrycia wypływów netto		
Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona - średnia)	337,42	399,43
Wpływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona	69,63	68,20
Wpływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona	13,71	6,72
Wpływ środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	55,92	61,48
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	612,82%	657,71%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto		
Dostępne stabilne finansowanie ogółem	272,73	332,22
Wymagane stabilne finansowanie ogółem	96,45	91,51
Wskaźnik stabilnego finansowanie netto (%)	443,90%	568,95%

VII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – Art. 450 ust. 1 lit. a-d, h-k Rozporządzenia

1. Polityka wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Proszowicach została przygotowana przez Zarząd Banku oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą.
2. Z uwagi na skalę i rodzaj działalności dla celów polityki wynagrodzeń za pracowników, którzy mają istotny wpływ na profil ryzyka uznano Członków Zarządu Banku oraz Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.
3. Za istotny wpływ na profil ryzyka Banku uznaje się możliwość podejmowania decyzji finansowych w kwocie przekraczającej 2% funduszy własnych. W Banku wszystkie istotne decyzje podejmowane są przez Zarząd Banku. Pracownicy nie posiadają pełnomocnictw do jednoosobowego podejmowania decyzji finansowych.
4. Całkowite wynagrodzenie Członków Zarządu jest podzielone na składniki stałe i zmienne, rozumiane jako premia uznaniowa i nagroda roczna.
5. Bank nie był zobowiązany do powoływania komitetu ds. wynagrodzeń, Rada Nadzorcza nie powołała takiego komitetu.
6. Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad wynagrodzeniami Członków Zarządu ustalając wysokość stałych i zmiennych składników. W 2023 roku Rada Nadzorcza odbyła 6 posiedzeń.
7. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki wynagradzania.
8. Wysokość stałych i zmiennych składników jest odpowiednio zrównoważona, tak aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżenie lub nie przyznawanie w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia.
9. Wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 50% wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

10. Jako okres rozliczeniowy przyjmuje się rok kalendarzowy.
11. Zmienna część wynagrodzenia uzależniona jest od osiąganych wyników. Zgodnie z przyjętą Polityką wynagradzania pracowników w Banku Spółdzielczym w Proszowicach, Rada Nadzorcza kwartalnie dokonuje oceny efektów pracy Członków Zarządu w oparciu o kryteria ilościowe oraz jakościowe.
12. Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń planu ekonomiczno-finansowego Banku:
 - zysk netto,
 - zwrot z kapitału własnego (ROE);
 - jakość portfela kredytowego;
 - współczynnik kapitałowy;
13. Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych w punkcie 12 wskaźników w odniesieniu do planu finansowego w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz w stosunku do założeń przyjętych w Strategii Banku na dany okres. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie wskaźników był wykonany.
14. Kryteria jakościowe oceny Członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:
 - a) Uzyskane absolutorium w okresie oceny,
 - b) Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
 - c) Ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji Strategii rozwoju Banku, Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, Polityk w zakresie zarządzania ryzykami przez Bank Spółdzielczy w Proszowicach oraz Planu ekonomiczno-finansowego w okresach objętych oceną zrealizowanego co najmniej w 80%.
15. W przypadku zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.
16. Zmiennych składników wynagrodzeń nie stanowią świadczenia emerytalne przyznane w ramach powszechnego systemu emerytalnego Banku (odprawy emerytalne) oraz wynikające z regulaminów odprawy z uwagi, iż nie mają one cechy uznaniowości i stanowią część standardowych pakietów dotyczących zatrudnienia.
17. Z uwagi na wysokość wypłacanych zmiennych składników w 2023 r. nie podejmowano decyzji o ich odraczaniu w czasie. Bank nie wyodrębnia linii biznesowych stosowanych w procesie zarządzania, tym samym alokacji wynagrodzeń. Wynagrodzenie zmienne miało wyłącznie formę pieniężną.
18. Zmienne składniki wynagrodzenia wraz z narzutami osób zajmujących stanowiska kierownicze za rok 2023 dotyczyły 4 osób.

Tabela nr 4: Informacje o sumie wypłaconych w 2023 roku wynagrodzeń osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka (w tys. zł.)

l.p.	Stanowiska kierownicze	Stałe składniki	Zmienne składniki	Ilość osób
1.	Członkowie Zarządu	709	352	4
1.1	Narzuty na wynagrodzenia dla Członków Zarządu	112	37	4
2.	Pozostali pracownicy	-	-	-
2.2	Narzuty na wynagrodzenia pozostałych pracowników	-	-	-

Tabela nr 5: Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Członkowie Zarządu	Inne osoby istotnie wpływające na ryzyko – Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej	Razem
Liczba osób otrzymujących wynagrodzenie stałe	4	1	5
Wynagrodzenie stałe	709	47	756
Liczba osób otrzymujących wynagrodzenie zmienne	4	1	5
Wynagrodzenie zmienne(forma pieniężna)	352	35	387
Liczba osób uzyskujących odprawy	-	-	-
Najwyższa kwota wypłaconej odprawy	-	-	-
Ilość osób z tytułu nawiązania stosunku pracy	-	-	-
Wynagrodzenie zmienne z tytułu nawiązania stosunku pracy	-	-	-

19. W Banku w 2023 roku żadna z osób nie otrzymywała wynagrodzenia:

- a) w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym,
- b) w wysokości w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR,
- c) w wysokości wyższej niż 5 mln EUR.

Co najmniej raz w roku Rada Nadzorcza Banku weryfikuje i ustala na kolejny rok kalendarzowy wskaźnik obliczany jako maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym. Propozycję wysokości w/w wskaźnika przygotowuje Zarząd w oparciu o analizę planowanych kosztów wynagrodzeń na kolejny rok kalendarzowy.

VIII. Informacja na temat poziomu ekspozycji nieobsługiwanych zgodnie z wytycznymi EBA/GL/06/2018 (w tys. zł)

I.p.	Treść	Wartość
1	Kredyty nieobsługiwane	2 137

Wskaźnik NPL, zdefiniowany jako: wartość bilansowa brutto kredytów i zaliczek nieobsługiwanych (należności zagrożonych) podzielona przez wartość bilansową brutto sumy kredytów i zaliczek, ukształtował się według stanu na dzień 31.12.2023 rok na poziomie 2,69%.

Wskaźnik Teksas zdefiniowany jako stosunek kredytów NPL instytucji kredytowej do jej kapitałów własnych. NPL (wartość bilansowa brutto) podzielona przez kapitały własne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ukształtował się według stanu na dzień 31.12.2023 rok na poziomie 4,32%.

Wskaźnik NPE (ekspozycje nieobsługiwane) ukształtował się według stanu na dzień 31.12.2023 rok na poziomie 2,70%, — zgodnie z przyjętą przez EUNB definicją NPE jest pojęciem szerszym, niż definicja kredytów zagrożonych.

Łączna wartość kredytów zagrożonych (wyrażona w wartości nominalnej) na koniec 2023 roku wyniosła 2.137 tys. zł. W odniesieniu do portfela kredytowego stanowią 2,67%. Udział kredytów zagrożonych w funduszach własnych (2.137/49.329) stanowi 4,34%.

IX. Ujawnienie informacji z zakresu płynności wymaganych Rekomendacją P KNF

Ryzyko płynności i finansowania to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. Polityka Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności polega na dążeniu do optymalnej struktury aktywów i pasywów zapewniającej konkurencyjność na rynku, osiągnięcie zaplanowanego wyniku finansowego przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniego poziomu płynności dla poszczególnych przedziałów płatności aktywów i pasywów. Polityka płynności uwzględnia ryzyko wystąpienia warunków skrajnych. Nadrzędnym celem w zakresie płynności jest także przestrzeganie przepisów nadzorczych oraz wyznaczonych norm i minimalnych wskaźników płynności. Polityka Banku w zakresie płynności zakłada finansowanie działalności, poza funduszami własnymi, głównie z pozyskanych do obrotu depozytów od sektora niefinansowego oraz budżetowego. Oznacza to, że Bank prowadzi działalność w taki sposób, aby w dłuższym okresie czasu prowadzić działalność bez korzystania z rynku pieniężnego. Bank dopuszcza możliwość pozyskania dodatkowych krótkoterminowych środków od innych podmiotów na rynku pieniężnym (Bank Zrzeszający) na zaspokojenie przejściowego zapotrzebowania na środki. Bank w celu umożliwienia uczestnikom rynku dokonywania rzetelnej oceny systemu zarządzania ryzykiem płynności oraz jego pozycji płynności,

ujawnia następujące informacje zgodne z przepisami Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków:

Rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych

W procesie zarządzania ryzykiem płynności zaangażowane są następujące jednostki:

1. Rada Nadzorcza Banku:

- a) nadzoruje realizację polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
- b) zatwierdza Strategię Rozwoju Banku, Strategię zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku, Plan ekonomiczno-finansowy wraz z Polityką Handlową, Plan pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych Banku oraz nadzoruje ich przestrzeganie,
- c) po zakończeniu każdego kwartału, otrzymuje raporty o poziomie płynności Banku, ponoszonym przez Bank ryzyku płynności i finansowania, wykorzystaniu limitów ostrożnościowych i skutkach decyzji
w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania, oraz ma zapewnić, by Zarząd Banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów,
- d) określa akceptowany poziom ryzyka płynności i finansowania Banku (tzw. apetyt na ryzyko),
- e) pełni funkcję kontrolną w odniesieniu do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania podejmowanym przez Bank,
- f) Rada Nadzorcza powinna zostać niezwłocznie poinformowana w przypadku potencjalnych problemów płynnościowych w związku z istotnymi zmianami czynników ryzyka, w szczególności:
 - wzrastającym kosztem finansowania,
 - wzrastającą koncentracją pozycji istotnych dla ryzyka płynności i finansowania,
 - wzrastającą luką płynności,
 - zmniejszeniem się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
 - znaczącym i/lub notorycznym przekraczaniem limitów związanych z ryzykiem płynności i finansowania,
 - spadkiem nadwyżki aktywów o wysokiej płynności,
 - zmianami warunków rynkowych, które mogą wskazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności.

2. Zarząd Banku:

- a) odpowiada za stworzenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania (opracowanie pisemnych zasad oraz procedur), oraz za realizację Planu ekonomiczno-finansowego Banku wraz z Polityką Handlową łącznie z Planem pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych w zakresie ryzyka płynności i finansowania, a także sprawuje nadzór nad efektywnym procesem zarządzania tym ryzykiem,
- b) odpowiada za ustanowienie procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania

w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej, oraz długoterminowej w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych,

c) dostosowuje strukturę organizacyjną Banku, oraz stopień zaawansowania metod zarządzania ryzykiem płynności i finansowania do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka banku,

d) precyzyjnie i jednoznacznie określa tolerancję ryzyka płynności i finansowania adekwatną do strategii działalności,

e) sprawuje kontrolę nad stworzeniem odpowiedniego systemu raportowania dla Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku. System raportowania ma ujednoliczoną formę i jest określony w załączniku nr 4 do Instrukcji Zasady identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania - „Wykaz raportów dotyczących ryzyka płynności i finansowania”,

f) odpowiada za dostosowanie rodzajów i wielkości ryzyka oraz procesu zarządzania do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu,

g) odpowiada za przydzielenie adekwatnych środków technicznych (zapewniających sprawne gromadzenie i przetwarzanie informacji dla celów zarządzania ryzykiem płynności i finansowania) oraz dobór personelu do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,

h) przeprowadza co najmniej raz w roku przegląd polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz oceny mechanizmów kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem, wprowadzając

w razie potrzeby (w razie poważnych zmian profilu działalności Banku, zmiany obowiązujących przepisów prawa, lub zasadniczych zmian sytuacji rynkowej), niezbędne korekty i udoskonalenia,

i) zarządza ryzykiem płynności w Banku w ramach przypisanych mu obowiązków oraz na poziomie działalności operacyjnej i poziomie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania przez funkcjonowanie stanowiska ds. analiz ryzyka.

3. Wiceprezes Zarządu – Główny Księgowy ds. finansowo-księgowych i ekonomicznych:

a) zarządza bieżącą płynnością w Banku,

b) odpowiada za monitorowanie i bieżące zarządzanie ryzykiem płynności oraz nadzorowanie efektywnego gospodarowania środkami finansowymi zapewniającymi płynność finansową Banku;

c) sprawuje nadzór nad podejmowanymi decyzjami dotyczącymi lokowania nadwyżek pieniężnych i zakupu papierów wartościowych;

4. Zespół ds. księgowości odpowiada za:

a) utrzymanie środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w ilości zapewniającej:

- wywiązanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku,

- utrzymanie rezerwy obowiązkowej na wymaganym przepisami NBP poziomie;

b) bieżące zarządzanie środkami pieniężnymi w kasach Banku w ramach ustalonych limitów odbywa się poprzez pozyskiwanie informacji z oddziałów i kierownika ds. oszczędności, rozliczeń

i obrotu dewizowego odpowiedzialnych za prognozowanie i przestrzeganie ustalonych limitów kasowych,

- c) utrzymywanie krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej płynności Banku,
- d) maksymalizowanie dochodów z przeprowadzanych transakcji uzgodnionych z Wiceprezesem Zarządu – Głównym Księgowym ds. finansowo-księgowych i ekonomicznych mających za zadanie zapewnienie maksymalizacji dochodów, przy jednoczesnym utrzymaniu bezpiecznego poziomu ryzyka płynności i finansowania,
- e) prawidłowość i bezpieczeństwo zawieranych transakcji,
- f) identyfikację zagrożeń mających wpływ na płynność finansową Banku oraz dokonywanie pomiaru i kontroli ryzyka związanego z płynnością, zgodnie z procedurami ustalonymi przez Zarząd Banku,
- g) uczestnictwo w opracowaniu i weryfikowaniu polityki zarządzania ryzykiem płynności i Strategii Rozwoju dostosowanej do prowadzonej działalności,
- h) uczestnictwo w opracowaniu Planu ekonomiczno-finansowego oraz Planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych, przy uwzględnieniu ustalonych limitów ostrożnościowych,
- i) weryfikację planów awaryjnych w celu zapewnienia spójności działań,
- j) realizację działań awaryjnych.

5. Stanowisko ds. analiz ryzyka:

- a) monitoruje i analizuje poziom ryzyka płynności i finansowania,
- b) weryfikuje i proponuje limity dotyczące ryzyka płynności i finansowania,
- c) analizuje wpływ obecnej i przyszłej sytuacji na rynku międzybankowym i sytuacji ogólnogospodarczej na ryzyko płynności i finansowania Banku,
- d) sporządza informacje zarządcze zawierające ocenę ryzyka płynności i finansowania wraz ze stosownymi wnioskami dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

6. Każdy pracownik Banku zobowiązany jest do:

- a) realizacji Strategii Rozwoju, Planu ekonomiczno-finansowego Banku wraz z Polityką Handlową w zakresie pozyskiwania depozytów i udzielania kredytów,
- b) realizacji Planu pozyskania i utrzymania środków obcych Banku,
- c) zgłaszania kierownictwu informacji o niepokojących sygnałach, mogących wpłynąć niekorzystnie na sytuację Banku (obserwacja zachowań klientów),
- d) dbania o jak najlepszy wizerunek Banku oraz rzetelną obsługę klientów,
- e) kształtowania pozytywnych relacji z klientami Banku.

Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

Głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów sektora niefinansowego i sektora samorządowego. Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku.

Tabela nr 6: Źródła finansowania działalności Banku według stanu na dzień 31.12.2023r. (w tys. zł)

l.p.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2023
	Zobowiązania ogółem	582 173
	Zobowiązania wg sektorów, w tym:	582 173
1	Podmioty finansowe	0
2	Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	530 304
a.	Przedsiębiorstwa niefinansowe	27 345
b.	Gospodarstwa domowe	498 214
c.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	4 718
3	Zobowiązania wobec podmiotów sektora budżetowego	51 869

Oferta depozytowa Banku kierowana jest zarówno do klientów sektora niefinansowego, w tym głównie do osób fizycznych, a także do podmiotów sektora budżetowego i dostosowana jest do oczekiwań klientów.

Stopień scentralizowania funkcji skarbcowych oraz zarządzanie ryzykiem płynności

Funkcje skarbcowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania w Banku są w pełni scentralizowane i wykonywane na poziomie Centrali Banku.

Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Proszowicach wszystkie czynności w zakresie rozliczeń międzybankowych, międzyoddziałowych oraz rozliczeń walutowych, dokonuje za pośrednictwem Banku Zrzeszającego - Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. Rachunek rezerwy obowiązkowej Banku jest prowadzony w BPS S.A. Bank przystąpił z dniem 31.12.2015 rok do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która stanowi jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony. Celem Systemu Ochrony jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego uczestnika. Przedmiotem działalności Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest także realizowanie audytu wewnętrznego wobec członków oraz monitorowanie, szacowanie i kontrola ryzyka działalności członków Spółdzielni.

Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku

Nadwyżkę płynności Banku stanowią środki w kasie, środki na rachunku bieżącym, depozyt obowiązkowy, lokaty w Banku Zrzeszającym, papiery wartościowe tj. bony pieniężne, obligacje skarbowe, obligacje BGK o łącznej wartości przekraczającej kwotę 332 022 tys. zł.

Normy płynności i wskaźniki miar nadzorczych płynności wynikające z rozporządzenia CRR

Bank ogranicza ryzyko płynności i finansowania poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

Tabela nr 7: Zestawienie wskaźników płynności wynikających z Rozporządzenia CRR przedstawiają się następująco:

Nazwa:	Obowiązujący poziom	Wielkość na dzień 31.12.2023r.
NSFR	min. 1,10	4,44
LCR	min.1,50	6,13
Nadwyżka płynności		332 022 tys. zł

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych (akt delegowany), Bank ma obowiązek sprawozdania i dziennego monitorowania w zakresie aktywów płynnych, wypływów i wpływów płynności (wskaźnik LCR) oraz wskaźnika NSFR.

Luka płynności zawierająca kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz utrzymanie na tej podstawie skumulowanej luki płynności:

Tabela nr 8: Urealnione zestawienie płynności według stanu na dzień 31.12.2023r.

Wskaźnik	Urealniona luka skumulowana na dzień 31.12.2023r.
Wskaźnik płynności — luka do 7 dni,	3,20
Wskaźnik płynności — luka do 1 miesiąca,	3,05
Wskaźnik płynności — luka do 3 miesięcy,	2,61
Wskaźnik płynności (luka) do 6 miesięcy,	2,80
Wskaźnik płynności (luka) do 12 miesięcy.	3,26
Wskaźnik płynności (luka) do 2 lat	3,43

Wskaźnik płynności (luka) do 5 lat	3,87
Wskaźnik płynności (luka) do 10 lat	4,08
Wskaźnik płynności (luka) do 20 lat	4,10
Wskaźnik płynności (luka) powyżej 20 lat	1,01

Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia Banków Spółdzielczych

Bank reguluje swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający. Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Po stronie pasywnej jest to kredyt w rachunku bieżącym, limit dopuszczalnego debetu oraz inne kredyty celowe oferowane przez Bank Zrzeszający.

Płynne finansowanie swoich klientów Bank może prowadzić poprzez system współfinansowania konsorcjalnego z Bankiem Zrzeszającym lub innym Bankiem Spółdzielczym. Celem poprawy płynności Bank może przeprowadzać z Bankiem Zrzeszającym transakcje sprzedaży wierzytelności.

Bank przynależy do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności lub wypłacalności, może uzyskać pomoc finansową z Funduszu Zabezpieczającego SSOZ BPS.

Tabela nr 9: Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia na dzień 31.12.2023r. (w tys. zł)

Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia	Wartość na dzień 31.12.2023r.
Wpłata na fundusz wsparcia płynności (System Ochrony Zrzeszenia BPS) depozyt obowiązkowy	33 722

Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank i które monitoruje

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- a) utrata reputacji na skutek niekorzystnych informacji pojawiających się w mediach,
- b) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów,
- c) przedterminowe wycofanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku,
- d) okresowa duża koncentracja depozytów pod względem dużych deponentów,

Dywersyfikacja źródeł finansowania

Bank dywersyfikuje swoje źródła finansowania poprzez:

- a) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego i budżetowego,
- b) różne terminy wymagalności depozytów,
- c) różny charakter depozytów np. depozyty terminowe i bieżące.

Inne techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności i finansowania.

W celu ograniczenia ryzyka płynności Bank podejmuje następujące działania:

- a) kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalność/wymagalność) w taki sposób, aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku,
- b) utrzymywanie odpowiednich aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki, na poziomie uzależnionym od stabilności depozytów oraz prawdopodobieństwa szybkiego wzrostu portfela kredytowego,
- c) wyodrębnienie stabilnych źródeł finansowania i podejmowanie działań w celu ich powiększenia,
- d) utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości jak i podmiotowości klientów,
- e) trafne prognozy krótko, średnio i długoterminowe dotyczące przepływów pieniężnych,
- f) wypracowanie technik szybkiego reagowania na działanie czynników zewnętrznych,
- g) kształtowanie właściwych relacji z klientami w celu zmniejszenia niepewności co do ewentualnych zachowań w momencie powstania sytuacji kryzysowej.

Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności, łącznie z dodatkowymi wskaźnikami, dla których bank nie ujawnia danych

1. Ryzyko płynności – zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.
2. Ryzyko finansowania – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.
3. Baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym.
4. Depozyty stabilne (stałe) – depozyty, które w długim okresie czasu wykazują nieznaczne wahania; dzięki tym depozytom Bank może finansować aktywa o dłuższych terminach zapadalności; wartość depozytów stabilnych jest wyznaczana jako iloczyn wartości depozytów

w poszczególnych grupach podmiotowych i rodzajowych oraz wskaźnika osadu, wyliczonego dla danej grupy depozytów w analizowanym okresie.

5. Depozyty niestabilne (zmiennie) – stanowią różnicę pomiędzy łącznym stanem depozytów, a wartością depozytów stabilnych z tego samego okresu; Bank nie może na nich polegać przy finansowaniu aktywów o dłuższych terminach zapadalności.
6. Aktywa płynne (bufor płynności) – zgodnie z metodą obliczania wartości zabezpieczenia przed utratą płynności (aktywa płynne) wykorzystywanej do obliczania wskaźnika pokrycia wypływów netto (wskaźnika LCR),
7. Limity ostrożnościowe – minimalna lub maksymalna granica określająca dopuszczalną wielkość pozycji lub wskaźnika, decydujących o poziomie limitowanego ryzyka płynności; limity ustalane są dla całego Banku, mają na celu zachowanie właściwego poziomu narażenia Banku na ryzyko płynności.
8. LCR (Liquidity Coverage Ratio) — wskaźnik płynności krótkoterminowej (wymóg pokrycia wypływów netto) o którym mowa w art. 412 Rozporządzenia CRR, wyliczany zgodnie z zapisami Rozporządzenia Komisji (UE);
9. NSFR (Net Stable Funding Ratio) — wskaźnik płynności długoterminowej (wymóg stabilnego finansowania) o którym mowa w art. 413 Rozporządzenia CRR;

Odzwierciedlenie ryzyka płynności rynku (produktu) w systemie zarządzania płynnością płatniczą banku

Podstawowe formy lokowania środków pozostałych po zaspokojeniu potrzeb kredytowych klientów Banku to:

- a) lokaty w Banku Zrzeszającym
- b) obligacje Skarbu Państwa,
- c) obligacje BGK gwarantowane przez Skarb Państwa,
- d) bony pieniężne NBP,

Część nadwyżki środków finansowych Bank inwestuje w postaci depozytów terminowych w Banku Zrzeszającym. Dodatkowo część wolnych środków lokowana jest w Obligacje Skarbu Państwa, obligacje BGK gwarantowane przez Skarb Państwa, bony pieniężne NBP. Nadwyżki środków, które pozostaną na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym lokowane są w formie lokaty overnight. Bank lokuje swoje środki w aktywa o wysokiej jakości i stabilności.

Testów warunków skrajnych

Bank szacuje wpływ warunków skrajnych na:

- 1) poziom aktywów płynnych i wielkość ich udziału w sumie bilansowej;
- 2) pomiary ryzyka płynności wynikające z regulacji ostrożnościowych i nadzorczych
- 3) poziomy istotnych relacji pomiędzy wybranymi pozycjami bilansu.

Wyniki testów warunków skrajnych brane są pod uwagę przy ustalaniu i weryfikacji profilu ryzyka poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych ustalonych w Banku. Wyniki testów warunków skrajnych wykorzystywane są ponadto w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku. Bank sporządza testy warunków skrajnych w okresach miesięcznych.

W Banku przeprowadza się następujące rodzaje testów warunków skrajnych:

- 1) odwrócony test warunków skrajnych obrazujący stopień zabezpieczenia zobowiązań Banku
- 2) test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez Bank miar nadzorczych wynikających z Rozporządzenia delegowanego nr 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych (LCR).
- 3) test warunków skrajnych obrazujący możliwość wycofania przez klientów środków za pomocą kanałów elektronicznych oparty o wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR).
- 4) odwrócony test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez Bank miar nadzorczych wynikających z Rozporządzenia delegowanego nr 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych (LCR).
- 5) test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez bank wskaźnika stabilnego finansowania netto - (Wskaźnika płynności długoterminowej) – NSFR.
- 6) odwrócony test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez bank wskaźnika stabilnego finansowania netto - (Wskaźnika płynności długoterminowej) – NSFR.
- 7) test warunków skrajnych obrazujący wystąpienie nadwyżki lub niedoboru środków w przypadku spadku depozytów ogółem o 20%.
- 8) test warunków skrajnych obrazujący maksymalny okres obsługi klientów Banku w przypadku różnej dynamiki wypływów środków.
- 9) test warunków skrajnych polegający na uwzględnieniu pogorszenia się jakości portfela kredytowego.
- 10) test warunków skrajnych polegający na uwzględnieniu pogorszenia się jakości portfela kredytowego oraz zmiany struktury aktywów polegającej na wzroście portfela kredytowego.
- 11) test warunków skrajnych polegający na uwzględnieniu pogorszenia się jakości portfela kredytowego, zmiany struktury aktywów polegającej na wzroście portfela kredytowego oraz spadku depozytów terminowych
- 12) test kształtowania się wskaźników płynności przy zastosowaniu prognoz kształtowania się aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych w oparciu o zatwierdzony w Banku plan finansowy.

Wyniki testów warunków skrajnych wykorzystywane są w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego banku. Awaryjne plany w banku:

- plan awaryjny w przypadku przejściowej utraty płynności (w okresie do 3 miesięcy – oznacza spadek skumulowanego wskaźnika płynności do 3 miesięcy poniżej ustalonego limitu ostrożnościowego),
- plan awaryjny w przypadku strukturalnej utraty płynności (w okresie powyżej 3 miesięcy – oznacza spadek skumulowanego wskaźnika płynności powyżej 3 miesięcy poniżej ustalonego limitu ostrożnościowego),
- plan awaryjny w przypadku niedotrzymania przez Bank miar nadzorczych wynikających z Rozporządzenia delegowanego nr 2015/61 z dnia 10 października 2014r. w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych,
- plan awaryjny w przypadku niedotrzymywania przez bank wskaźnika stabilnego finansowania netto - (Wskaźnika płynności długoterminowej) – NSFR wynikającego z art. 427 i 428 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. oraz z art. 428b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku,
- plan awaryjny w przypadku wystąpienia ujemnej wartości nadwyżki płynności.

Polityka banku w zakresie utrzymania rezerw płynności

Bank działając jako instytucja społecznego zaufania, jest przygotowany do przezwyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka płynności. Płynność finansowa jest podstawowym wyznacznikiem bezpieczeństwa Banku, mającym pośredni wpływ na wiarygodność i renomę całej instytucji.

W zależności od charakteru, dotkliwości oraz okresu trwania zdarzenia kryzysowego, do potencjalnych źródeł finansowania można zaliczyć:

- a) przyrost depozytów,
- b) wydłużenie terminów wymagalności zobowiązań,
- c) wykorzystanie przyznanych linii finansowania

Tabela nr 10: Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności

Nazwa sprawozdania	Zakres informacji	częstotliwość
Wskaźnik NSFR	Sprawozdanie IPS NSFR-dzienne	dziennie
Wskaźnik LCR	Sprawozdanie IPS Liquidity-dzienne	dziennie
Zarządzanie płynnością śródziemną	Zestawienie wpływów i wypływów z rachunku bieżącego Banku wraz z prognozą płynności w celu lokowania środków	dziennie
Informacja miesięczna z ryzyka płynności dla Zarządu	Wnioski na podstawie analizy ryzyka płynności sporządzanej przez Stanowisko ds. analiz ryzyka	miesięcznie
Informacja kwartalna z ryzyka płynności dla Zarządu oraz Rady Nadzorczej	Wnioski na podstawie analizy ryzyka płynności sporządzanej przez Stanowisko ds. analiz ryzyka, testy warunków skrajnych wraz z planami awaryjnymi	kwartalnie

Informacja roczna z ryzyka płynności dla Zarządu	Wnioski na podstawie analizy ryzyka płynności sporządzanej przez Stanowisko ds. analiz ryzyka, testy warunków skrajnych wraz z planami awaryjnymi, pogłębiona analiza płynności długoterminowej	rocznie
Weryfikacja procedur w zakresie zarządzania ryzykiem płynności	1. Okresowa weryfikacja przyjętych procedur w tym metod stosowanych do pomiaru ryzyka oraz zmian wynikających z przepisów prawa, 2. Weryfikacja założeń testów warunków skrajnych oraz planów awaryjnych, 3. Weryfikacja historyczna wykonania limitów w zakresie zarządzania ryzykiem oraz propozycja limitów dostosowanych do skali i charakteru ryzyka	rocznie

X. Ujawnienie informacji wynikających z Rekomendacji Z KNF dotyczące przyjętej w Banku Polityki zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Proszowicach

W Banku Spółdzielczym w Proszowicach została przyjęta przez Zarząd oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą „Polityka zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Proszowicach”, która określa zasady ograniczania konfliktu interesów, w tym zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka organu zarządzającego lub na stanowisku kierowniczym w banku, w tym funkcji kluczowych w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Celem w/w Polityki jest:

- 1) wskazanie okoliczności, które stanowią konflikt interesów lub mogą powodować jego powstanie;
- 2) ustalenie zasad przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w przejrzysty i zrozumiały sposób;
- 3) wskazanie środków i procedur stosowanych przez Bank w celu zarządzania konfliktem interesów.

W Banku zarządzanie konfliktem interesów realizowane jest przez:

- 1) właściwą organizację i prawidłowe funkcjonowanie organów Banku;
- 2) odpowiednie działania organizacyjne, podział zadań i odpowiedzialności oraz tworzenie barier informacyjnych zapobiegających konfliktowi interesów;
- 3) stosowanie szczególnych zasad zawierania transakcji z podmiotami zależnymi, a także podmiotami powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie z członkami organów Banku oraz osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku;
- 4) dbałość o zapisy w regulacjach wewnętrznych, zapewniające zgodność z zasadami niniejszej Polityki;
- 5) nadzór organów Banku nad przestrzeganiem zasad określonych w niniejszej Polityce;

- 6) promowanie zasad transparentności, odpowiedzialności i uczciwości oraz aktywnej postawy w promowaniu biznesu opartego na przestrzeganiu wartości etycznych przez osoby kierujące w Banku pracą innych osób, na wszystkich szczeblach zarządzania;
- 7) zapewnienie anonimowych kanałów przekazywania informacji o naruszeniach oraz szkolenia dla pracowników m.in. z zakresu zasad przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów.

Bank stosuje następujące rozwiązania i mechanizmy kontrolne służące zapobieganiu konfliktowi interesów i minimalizowaniu ryzyka jego występowania:

- 1) odpowiednia struktura organizacyjna oraz podział obowiązków służące przeciwdziałaniu ryzyku powstania konfliktu interesów;
- 2) bariery informacyjne zapewniające ochronę przepływu informacji;
- 3) procedury:
 - a) zasady dokonywania transakcji własnych przez pracowników Banku,
 - b) ryzyko konfliktu interesów wynikających z powiązań personalnych,
 - c) zasady monitorowania i oceny konfliktu interesów,
 - d) zasady raportowania o konfliktach interesów.

W Banku zostały określone standardy postępowania dla pracowników, przy wykonywaniu przez nich obowiązków służbowych, mające służyć zapobieganiu konfliktowi interesów, których pracownicy zobowiązani są przestrzegać.

Każdy pracownik Banku, niezależnie od zajmowanego stanowiska i zakresu odpowiedzialności, zobowiązany jest do ujawniania wszelkich okoliczności mogących skutkować lub skutkujących konfliktem interesów, a także do przeciwdziałania konfliktom interesów.

W 2024 roku Bank dokonał oceny przestrzegania Polityki zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Proszowicach za 2023 rok. Polityka zarządzania konfliktami interesów w Banku była realizowana prawidłowo, zakres zasad oraz istniejące mechanizmy są wystarczające.

XI. Informacje wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019r. w sprawie ujawnienia informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych.

Zrównoważony rozwój w sektorze usług finansowych to stosowanie czynników ESG.

Czynniki ESG to:

Environmental — czynniki środowiskowe odnoszące się do jakości i sprawności ekosystemu, środowiska naturalnego, jak np. emisje CO₂, regulacje dot. ochrony środowiska, niedobory wody, zanieczyszczenie powietrza, wykorzystanie energii czy zarządzanie odpadami,

Social — czynniki społeczne, odnoszące się do prawa, dobrobytu, dobrostanu osób i społeczności, w tym jakość miejsc pracy, dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo w pracy, a także kwestie bezpieczeństwa wytwarzanych produktów, szkolenia i edukację, różnorodność i walkę z ubóstwem,

Governance — sprawne zarządzanie i ład korporacyjny; czynniki odnoszące się do zarządzania i nadzorowania firmy i innych podmiotów, równość szans dla obu płci w zarządzaniu firmą, jakość relacji wewnętrznych i inwestorskich, sprawiedliwe wynagradzanie, przeciwdziałanie korupcji, prawa udziałowców, zapewnienie transparentności firmy.

Czynniki ESG, czyli warunki środowiskowe, społeczne lub związane z zarządzaniem, które, jeżeli wystąpią mogą mieć rzeczywisty lub potencjalny, istotny wpływ na wartość firmy klienta w ocenie Banku i to zarówno negatywny jak i pozytywny. Czynniki ESG, zwane również „czynnikami zrównoważonego rozwoju” oznaczają kwestie środowiskowe, społeczne i pracownicze, kwestie dotyczące poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i przekupstwu.

Bank Spółdzielczy w Proszowicach w trosce o środowisko oraz uwzględniając zrównoważony rozwój wprowadził do oferty produktowej Banku „Kredyt Ekologiczny”.

Kredyt przeznaczony jest na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych Kredytobiorcy związanych z zakupem materiałów i urządzeń ekologicznych i ich montażem w budynkach i lokalach mieszkalnych m.in. na :

- panele fotowoltaiczne ;
- pompy ciepła ;
- przydomowe oczyszczalnie ścieków ;
- nowoczesne kotły centralnego ogrzewania (gazowe, olejowe, węglowe niskoemisyjne, elektryczne) ;
- domowe stacje uzdatniania wody z ujęć własnych ;
- systemy dociepleń budynków;
- stolarkę okienną , drzwiową (zewnątrzną) termoizolacyjną;
- wymianę azbestowych pokryć dachowych

z wyłączeniem finansowania działalności gospodarczej i rolniczej.

Zarządzanie ryzykiem ESG obejmuje obecnie ryzyko ESG ujmowane w ramach ryzyka kredytowego zgodnie z Wytycznymi EBA w sprawie udzielania i monitorowania kredytów. Za raportowanie ryzyka ESG w ramach ryzyka kredytowego odpowiedzialne jest Stanowisko ds. analiz ryzyka. W Banku ocena ryzyka ESG przeprowadzana jest zgodnie z obowiązującą Instrukcją Metodyka oceny ESG. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega między innymi na badaniu wpływu działalności klienta na ESG. Oceny ryzyka ESG kredytobiorców dokonuje się na etapie ubiegania się o kredyt w Arkuszu oceny czynników ESG, który stanowi załącznik do w.w. Metodyki.

XII. Informacje dotyczące systemu kontroli wewnętrznej na podstawie wymagań Rekomendacji H KNF

Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym w Proszowicach funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie w Banku:

- 1) skuteczności i efektywności działania;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zasady funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Proszowicach oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
- 3) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
- 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
- 5) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne;
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne istotnym procesom.
3. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
 - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej;

- 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów z procesami w działalności Banku, które zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

System Kontroli Wewnętrznej i System Zarządzania Ryzykiem

1. W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach zarządzania (trzy linie obrony)
2. Na pierwszy poziom zarządzania (I linia obrony) składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku.
3. Na drugi poziom zarządzania (II linia obrony) składa się co najmniej:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem,
 - 2) działalność Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.
 - 3) usługa wykonywania czynności doradczych zapewnienia zgodności realizowana przez Departament Zgodności Banku BPS.
4. Na trzeci poziom zarządzania (III linia obrony) składa się Audyt Wewnętrzny SSOZ BPS, zgodnie z art.22d ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.
5. Na wszystkich trzech poziomach zarządzania (trzech liniach obrony), w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują ich przestrzeganie (w ramach testowania pionowego i poziomego).

Struktura Systemu Kontroli Wewnętrznej

1. W Banku działa system kontroli wewnętrznej.
2. System kontroli wewnętrznej w Banku jest oparty za zasadzie I, II i III linii obrony (trzy niezależne poziomy zarządzania):
 - 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
 - 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów

kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;

3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

3. Kontroli wewnętrznej podlegają wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku w pełnym zakresie prowadzonej działalności.
4. Zadania audytu wewnętrznego w Banku wykonywane są przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie Umowy Systemu Ochrony Instytucjonalnej.
5. Kontrola wewnętrzna przeprowadzona jest zgodnie z rocznymi Planami testowania (kontroli wewnętrznej).
6. Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli wewnętrznej określa „Regulamin systemu kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Proszowicach” uchwalony przez Zarząd, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku.

Atrybuty niezależności Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej

Zarząd Banku w celu realizacji obowiązków służbowych zapewnia dla stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej atrybuty wynikające z prawa powszechnie obowiązującego.

Obowiązki Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej

1. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej jest odpowiedzialne za koordynację, nadzór i kontrolę procesu zapewnienia zgodności w Banku.
2. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej w ramach funkcji kontroli realizuje zadania m. in. w zakresie:
 - przeprowadzania niezależnego monitorowania, a w szczególności w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku pod kątem ochrony konsumentów, w tym zwłaszcza stosowania wzorców umownych, pod kątem potencjalnego występowania klauzul umownych uznanych za niedozwolone;
 - działalności konkurencyjnej pracowników Banku
 - konfliktów interesów;
 - obowiązków informacyjnych względem klientów Banku;
 - skarg i reklamacji;
 - przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz przestrzegania sankcji międzynarodowych;

- przygotowywaniu dla Zarządu Banku, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej raportów rocznych, kwartalnych i doraźnych z zakresu wypełnienia zadań wynikających z matrycy funkcji kontroli;
- wykonywania testowania w ramach II linii obrony zgodnie z rocznym planem testowania,
- bieżącej aktualizacji matrycy funkcji kontroli na podstawie danych i informacji otrzymanych od właścicieli procesów lub innych komórek/jednostek organizacyjnych Banku;
- konsultowania z właścicielami procesów, treści opisów poszczególnych mechanizmów kontrolnych i sposobu podejścia do przeprowadzenia pojedynczych testów;
- projektowania/dokonywania niezbędnych zmian w funkcjonowaniu narzędzia do matrycy funkcji kontroli.

Zasady Oceny Skuteczności i Adekwatności systemu kontroli wewnętrznej przez Radę Nadzorczą

1. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, a także ocena Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.
2. Przedmiotowa ocena dokonywana jest w formie uchwały Rady Nadzorczej w oparciu o ustanawiane przez Zarząd, przyjęte przez Radę Nadzorczą kryteria oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej m.in. na podstawie:
 - a) informacji Zarządu Banku o realizacji zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej
 - b) ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta
 - c) wyników audytu zrealizowanych przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS
 - d) raportów przedstawianych przez stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej
 - e) wyników oceny rocznej Badania i Oceny Nadzorczej (BION) oraz inspekcji dokonywanej przez KNF
 - f) stopnia realizacji celów strategicznych Banku,
 - g) 7) osiągnięcia zakładanych założeń finansowych na dany rok, w tym wskaźników określonych w Umowie Systemu Ochrony
 - h) raportów z przeprowadzenia niezależnego monitorowania i testowania w ramach funkcji kontroli
 - i) 9) istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty spoza Banku
3. Przy dokonywaniu oceny, należy w szczególności zwrócić uwagę na poniższe kwestie:
 - a) skuteczność działań podejmowanych w celu ograniczenia wystąpienia nieprawidłowości krytycznych i znaczących
 - b) ilość błędnie, nieadekwatnie zaprojektowanych mechanizmów kontrolnych
 - c) skuteczność raportowania o nieprawidłowościach krytycznych i znaczących
 - d) ilość reklamacji i skarg od klientów Banku
4. Z uwagi na fakt, że Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony oraz uwzględniając zapisy Ustawy o bankach spółdzielczych, III linia obrony (tj. audyt wewnętrzny) jest realizowana przez Spółdzielnię.

W związku z tym ocena adekwatności i skuteczności III linii obrony jest dokonywana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

XIII. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

Celami strategicznymi w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym z uwzględnieniem ryzyka reputacji są:

- 1) utrzymanie limitów operacyjnych na założonym poziomie
- 2) ograniczanie strat z tytułu zdarzeń operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania;
- 3) zapewnienie bezpiecznego i ciągłego funkcjonowania Banku.

Cele szczegółowe to:

1. zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
2. identyfikacja i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
3. zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
4. ochrona informacji poprzez wdrożenie metod ochrony danych osobowych w oparciu o zapisy ustawy o ochronie danych osobowych, RODO oraz zapewnienia bezpieczeństwa systemów informatycznych i informacji, zgodnie z zapisami Rekomendacji D,
5. zapewnienie skutecznego systemu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków pochodzących z nielegalnych źródeł oraz przeciwdziałaniu terroryzmu,
6. zapewnienie bezpieczeństwa płatności elektronicznych.

Zakładany wzrost skali działalności stanowi jednocześnie wzrost ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne. W związku z powyższym istotnym jest zwiększenie efektywności procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, m.in. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych, w celu ograniczenia możliwości wystąpienia zdarzeń operacyjnych, generujących straty.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:

1. bieżące dostosowywanie systemu do wymogów prawa,
2. wprowadzanie nowych produktów,
3. wprowadzanie nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych,
4. bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych,
5. monitorowanie zgodności z zaleceniami Rekomendacji D.

Podstawowe procesy niezbędne do zarządzania ryzykiem operacyjnym to:

1. Opracowanie i wdrożenie procedur zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz bezpieczeństwem Banku, dostosowanych do przepisów zewnętrznych.
 2. Okresowa weryfikacja przyjętych procedur wewnętrznych.
 3. Identyfikacja i rejestracja zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz incydentów ryzyka braku zgodności.
 4. Wycena strat zdarzeń ryzyka operacyjnego.
 5. Analiza zagrożeń i propozycja działań w celu ograniczania ryzyka operacyjnego.
 6. Przeprowadzanie testów warunków skrajnych oraz testów ciągłości działania.
 7. Raportowanie wyników analiz i ocen Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej
 8. Podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne oraz ryzyko braku zgodności.
 9. Kontrola wewnętrzna i audyt.
 10. Szkolenia pracowników, członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
1. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w toku dokonywanych operacji, na poziomie zadań wszystkich pracowników komórek i jednostek organizacyjnych Banku, obejmuje: stosowanie standardów Banku, w tym procedur wykonawczych a także rozpoznawanie, zapobieganie powstawaniu w trakcie realizacji codziennych czynności, jak również uczestnictwo w likwidacji skutków zdarzeń ryzyka operacyjnego.
 2. Realizacja powyższych obowiązków odbywa się poprzez:
 - 1) przestrzeganie wewnętrznych i zewnętrznych regulacji obowiązujących w Banku,
 - 2) przestrzeganie zasad dobrej praktyki bankowej, a także norm etycznego działania,
 - 3) zachowanie staranności i rzetelności w trakcie wykonywania codziennych czynności,
 - 4) właściwą reakcję na zauważone negatywne zjawiska związane z ryzykiem operacyjnympoprzez:
 - a) przekazywanie informacji na temat zauważonych zjawisk przełożonym,
 - b) podejmowanie innych dostępnych dla danego pracownika i zgodnych z posiadanymi kompetencjami działań, pozwalających na zmniejszenie możliwości wystąpienia skutków ryzyka

Metody pomiaru ryzyka lub oszacowania ryzyka:

1. Pomiaru ryzyka dokonuje się poprzez określenie miar prawdopodobieństwa i miar wielkości strat z tytułu wystąpienia zdarzeń ryzyka operacyjnego, a następnie użycia tak zdefiniowanych miar do pomiaru ryzyka na podstawie danych o zdarzeniach historycznych lub hipotetycznych.
2. W celu właściwej identyfikacji ryzyka operacyjnego, która stanowi warunek konieczny do prawidłowej oceny tego ryzyka, bank gromadzi w miarę możliwości historyczne dane o zdarzeniach operacyjnych poniesionych przez podmioty funkcjonujące w otoczeniu banku, np. przez inne instytucje finansowe.
3. Wskaźniki KRI (krytyczne wskaźniki ryzyka) wyznacza się dla poszczególnych procesów krytycznych.

1. Informacja o zdarzeniach operacyjnych i stratach związanych ze zgłoszonymi reklamacjami lub skargami klientów lub prowadzonymi sprawami sądowymi służy pomiarowi ryzyka prowadzenia działalności.
2. Informacja o zdarzeniach operacyjnych i stratach, które mogą prowadzić do znaczącego naruszenia reputacji Banku służy oszacowaniu ryzyka reputacji.

Oceny ryzyka dokonuje się też poprzez sporządzenie tzw. bazylejskiej macierzy ryzyka operacyjnego.

Sporządzenie macierzy bazylejskiej następuje rocznie poprzez połączenie zestawienia linii biznesowych z rodzajami zdarzeń operacyjnych, liczbą zdarzeń a następnie wykazanie wielkości ryzyka dla danej komórki macierzy.

Tabela nr 11: Macierz bazylejska za 2023 rok przedstawia poniższa tabela. (w tys. zł)

LINIA: BANKOWOŚĆ KOMERCYJNA		
Rodzaj zdarzenia w ramach linii	IŁOŚĆ ZDARZEŃ	KOSZTY
1. Oszustwo wewnętrzne	0	0
2. Oszustwo zewnętrzne	0	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy.	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów.	0	0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.	0	0
LINIA: BANKOWOŚĆ DETALICZNA		
Rodzaj zdarzenia w ramach linii	IŁOŚĆ ZDARZEŃ	KOSZTY
1. Oszustwo wewnętrzne	0	0
2. Oszustwo zewnętrzne	2	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy.	0	0

4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów.	11	0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.	31	0
LINIA: PŁATNOSCI I ROZLICZENIA		
Rodzaj zdarzenia w ramach linii	IŁOŚĆ ZDARZEŃ	KOSZTY
1. Oszustwo wewnętrzne	0	0
2. Oszustwo zewnętrzne	0	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy.	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów.	0	0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.	1	0
Razem koszty Ryzyka operacyjnego:		0
W tym:		
Koszty linii Bankowość Komercyjna	0	0,00
Koszty linii Bankowość Detaliczna	44	0,00
Koszty linii Płatności i rozliczenia	1	0,00
Razem zdarzenia	45	0,00

Zdarzenia występujące w 2023r. to zdarzenia, które nie generowały strat i miały bardzo niski poziom szkodliwości.

Z tytułu ryzyka operacyjnego Bank utworzył wymóg kapitałowy w kwocie 2.350 tys. zł, który jest liczony metodą wskaźnika bazowego i stanowi 4,76% funduszy własnych. Bank dokonuje pomiaru ryzyka operacyjnego z kwartalną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są co kwartał Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku. Wszystkie zdarzenia, które naraziły lub mogłyby narazić Bank na straty podlegają sprawozdaniu Radzie Nadzorczej Banku w cyklach kwartalnych. W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym. Działania o charakterze doraźnym obejmują m.in. bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych a także analizę przyczyn

występowania zdarzeń ryzyka operacyjnego w celu ograniczenia występowania podobnych zdarzeń w przyszłości. Działania o charakterze systemowym obejmują m.in. stosowanie odpowiednich zabezpieczeń systemów, udoskonalenie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (outsourcing, ubezpieczenia), doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej w zakresie wykrytych zdarzeń.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka obejmuje:

- 1) zdarzenia operacyjne, ich źródła, skuteczność działań odwracających (naprawczych) i innych metod ograniczania ryzyka kwartalnie na podstawie „Rejestru zdarzeń ryzyka operacyjnego”,
- 2) czynniki otoczenia – kwartalnie, na podstawie „Rejestru zewnętrznych zdarzeń ryzyka operacyjnego”,
- 3) monitorowanie wykonania limitów przyjętych uchwałą Zarządu Banku – kwartalnie,
- 4) monitorowanie wskaźników KRI – kwartalnie,
- 5) ocena wielkości ryzyka, profil ryzyka – rocznie – w postaci mapy ryzyka, bazylejska macierz ryzyka.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka prowadzenia działalności (conduct risk) obejmuje kwartalne raportowanie zbiorcze w zakresie ryzyka skarg, reklamacji, sporów, odszkodowań.

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko reputacji oraz zarządzanie relacjami z klientami.

Odpowiednie raporty sporządzane są dla Zarządu oraz Rady Nadzorczej zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Proszowicach.

W procesie monitoringu ryzyka uczestniczą

- 1) stanowisko ds. analiz ryzyka – w zakresie przetwarzania danych do monitoringu i sporządzenia odpowiednich sprawozdań i analiz,
- 2) Wyznaczony Członek Zarządu – nadzoruje terminowość i poprawność sprawozdań i analiz w zakresie ryzyka operacyjnego;
- 3) Prezes Zarządu – w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym całości Banku,
- 4) Zarząd – w zakresie nadzoru nad ryzykiem operacyjnym Banku.

Polityka w zakresie działań zabezpieczających i redukujących ryzyko:

1. Polityka działania Banku związana z redukcją ryzyka operacyjnego jest ukierunkowana w pierwszej mierze na działania zapobiegawcze.
2. W zależności od ocenionego poziomu ryzyka stosowane są odpowiednie działania związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom ryzyka. Bank stosuje przeniesienie ryzyka w przypadku stwierdzenia zagrożeń związanych z trudnymi do przewidzenia błędami lub zdarzeniami operacyjnymi o znaczących skutkach finansowych, a małej częstotliwości występowania.

Informacja o celach i strategiach w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym

Cele strategiczne oraz zasady zarządzania ryzykiem istotnym

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Proszowicach, związana jest z ryzykiem, wynikającym między innymi ze zmian w otoczeniu regulacyjnym, gospodarczym, demograficznym, politycznym itp. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka występującym w Banku jest ryzyko kredytowe w tym ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych.

Jednocześnie w Banku występują inne istotne ryzyka, które Bank identyfikuje w procesie przeglądu zarządczego szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP):

- a. kredytowe (w tym kontrahenta i koncentracji),
- b. rynkowe, ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe oraz
- c. stopy procentowej w księdze bankowej,
- d. operacyjne,
- e. braku zgodności,
- f. płynności i finansowania,
- g. kapitałowe (zgodnie z Metodą BION - ryzyko niewypłacalności).
- h. biznesowe (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania.
- i. dźwigni finansowej,
- j. reputacji,
- k. ryzyko ESG.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami reguluje Strategia oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Ryzyko kredytowe:

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego , zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 3) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe. Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

1. badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów,
2. wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń, dostępnych baz danych,
3. prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów,
4. bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania,
5. dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
6. prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,
7. kontroli działalności kredytowej.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji detalicznych zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Bank stosuje ujednolicone zasady oceny zdolności kredytowej, dostosowane do ich charakterystyki ryzyka, określone w Instrukcji „Metodyka oceny zdolności kredytowej osób fizycznych ubiegających się o kredyt w Banku Spółdzielczym w Proszowicach”.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji wobec przedsiębiorców obok przyjętych metod oceny zdolności kredytowej, można stosować indywidualne zasady zarządzania zgodnie z zapisami Instrukcji „Metodyka oceny zdolności kredytowej klientów instytucjonalnych”.

Zabezpieczenia transakcji kredytowych dokonywane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem zasad ustanawiania prawnych form zabezpieczenia wierzytelności. Bank udziela kredytów konsumenckich i zawiera z kredytobiorcami umowy o kredyty konsumenckie z zachowaniem zasad określonych w Ustawie o kredycie konsumenckim. W przypadku udzielania kredytów klientom detalicznym (w rozumieniu rekomendacji T i S) Bank ustala wymagany poziom wskaźnika Dtl opisany w metodyce oceny zdolności kredytowej, uwzględniający minimum egzystencji.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne.

Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz zgodnie z obowiązującą w Banku „Instrukcją Zasady monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Proszowicach” oraz „Instrukcją Zasady klasyfikacji i przeglądu ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw w Banku Spółdzielczym w Proszowicach”.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

1. dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów koncentracji,
2. stosowanie limitów dotyczących rodzajów kredytów,
3. analizie ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
4. badaniu ekspozycji zagrożonych,
5. przedsięwzięciach organizacyjno- kadrowych.

Podstawowa analiza ryzyka kredytowego jest przeprowadzana co najmniej raz w miesiącu, po zakończeniu miesiąca wraz z analizą ogólnego poziomu ryzyka, w odniesieniu do realizacji planu podstawowych wskaźników charakteryzujących ryzyko. Miesięcznej analizie poddawane są w szczególności takie elementy jak: struktura portfela kredytowego, struktura i dynamika kredytów zagrożonych, wynik z tytułu rezerw celowych.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach kwartalnych, na podstawie raportów sporządzonych przez Stanowisko ds. analiz ryzyka. Raporty dotyczące: koncentracji branżowej, adekwatności kapitałowej, ekspozycji przeterminowanych, koncentracji zabezpieczeń, kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości, analizę detalicznych ekspozycji zawierają zastawienia liczbowe oraz ich interpretacje z rekomendacją dalszych działań. Opracowana

analiza kwartalna przedkładana jest Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, zgodnie z obowiązującą w Banku Instrukcją sporządzania informacji zarządczej.

Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pobierane są z systemu operacyjnego oraz innych systemów wspomagających. Każdorazowo po zaimportowaniu danych do systemu informatycznego i wygenerowaniu raportów, przeprowadzana jest kontrola ich zgodności ze sprawozdawczością Banku za analizowany okres oraz kontrola spójności z poprzednimi okresami sprawozdawczymi.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego Banku obejmuje:

1. analizę ilościową i wartościową portfela,
2. analizę wskaźnikową,
3. ocenę realizacji limitów koncentracji,
4. analizę jakościową portfela,
5. analizę wrażliwości na wystąpienie sytuacji skrajnej.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku na podstawie propozycji Stanowiska ds. analiz ryzyka. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka, zatwierdzonego w ramach założeń do planu ekonomiczno-finansowego. Wysokość limitów koncentracji jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Limity określające jednostkowe zaangażowanie danego klienta są monitorowane w momencie udzielania kredytu oraz podczas monitoringu sytuacji klienta przez Stanowisko ds. przeglądu należności, klasyfikacji i monitoringu.

Powyższe działania pozwalają mierzyć, kontrolować i monitorować profil ryzyka kredytowego, występującego w działalności Banku. Gdy ryzyko występujące w portfelu kredytowym okazuje się nieakceptowalne, Zarząd Banku stosuje następujące rozwiązania:

1. Ograniczanie kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów na kredyty udzielane określonym kredytobiorcom, na duże zaangażowania kredytowe lub na pewne rodzaje kredytów o wysokim stopniu zbadanego ryzyka,
2. Zwiększenie poziomu zabezpieczeń,
3. Restrukturyzowanie zadłużenia,
4. Doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych,
5. Podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

Zarządzanie ekspozycjami kredytowymi nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi

1. Bank administrując ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE) zarządza tymi ekspozycjami w sposób zapewniający ograniczenie ryzyka powstania zagrożenia utraty płynności lub wypłacalności.

2. Celem strategicznym zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi jest utrzymanie dotychczasowego poziomu ekspozycji nieobsługiwanym (NPE) i dążenie do nieprzekroczenia poziomu określonego w Strategii.

3. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi w Banku, należą:

- 1) staranne identyfikowanie i sprawozdawanie ekspozycji nieobsługiwanym i restrukturyzowanym,
- 2) stałe monitorowanie poziomu ekspozycji nieobsługiwanym i restrukturyzowanym,
- 3) dostarczanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej informacji na temat aktualnych i prognozowanych wielkości portfela NPE i FBE oraz udziału tych ekspozycji w portfelu Banku ogółem, w tym w podziale na poszczególne rodzaje kredytów,
- 4) dostarczanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacji i wielkości migracji do portfela NPE oraz czynników wpływających na wielkość tych migracji,
- 5) analiza efektywności i skuteczności stosowania działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych,
- 6) raportowanie wyników oceny oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi i Radzie Nadzorczej,
- 7) wykorzystywanie przez Zarząd i Radę Nadzorczą wyników audytów wewnętrznych i zewnętrznych do bieżącego zarządzania i nadzoru nad portfelem.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten realizowany jest poprzez zarządzanie ryzykiem płynności i obejmuje podstawowe kierunki działań:

1. Zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
2. Zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności,
3. Monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej powodującej konieczność uruchomienia planu awaryjnego utrzymania płynności,
4. Minimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości,
5. Optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych,

Bank zarządza płynnością:

1. Bieżącą w tym dzienną i śróddzienną tj. aktywnie zarządza środkami na rachunku bieżącym, lokując nadwyżki w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe Narodowego Banku Polskiego (bony pieniężne), zarządza gotówką poprzez ustalanie limitów kasowych,
2. Płynnością krótko i średnioterminową poprzez niezależną ocenę wskaźników płynności, wyznaczanie i monitorowanie limitów płynnościowych oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
3. Płynnością długoterminową poprzez angażowanie środków w długoterminowe obligacje skarbowe i BGK z gwarancją Skarbu Państwa, badanie stabilności bazy depozytowej oraz ustalanie limitów koncentracji aktywów i pasywów.

Głównym źródłem finansowania działalności w Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, głównie klientów - osób fizycznych. Źródłem finansowania aktywów o długim terminie zapadalności są głównie depozyty stabilne (obliczone na podstawie wskaźników osadu), stanowiące pewne źródło finansowania długoterminowego aktywów oraz fundusze własne Banku. Bazę depozytową ocenia się jako stabilną, pomiar przy zastosowaniu metody osadu wskazał, że stabilność bazy depozytowej na dzień 31.12.2023r. kształtowała się na poziomie 76,35%. Limity ostrożnościowe dotyczące finansowania długoterminowego, ograniczają znaczne zaangażowanie się Banku w tego typu aktywa.

1. W związku z wejściem w życie Pakietu CRD IV / CRR Bank jest zobowiązany do utrzymania od 1 stycznia 2018r. wskaźnika płynności krótkoterminowej (LCR) na poziomie minimum 1,0; wewnętrzny limit LCR został ustalony na poziomie 1,5.
2. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia UE Bank jest zobowiązany do wyliczania wskaźnika pokrycia aktywów wymagających stabilnego finansowania pasywami stabilnymi (NSFR).
3. W celu utrzymania w/w wskaźników Bank podejmuje następujące działania:
 - a) doskonalenie metod zarządzania ryzykiem płynności,
 - b) uzupełnianie regulacji wewnętrznych Banku do wymagań zmieniających się przepisów prawa,
 - c) doskonalenie wprowadzonych zmian w systemie informatycznym i sprawozdawczym.
 - d) w celu zabezpieczenia płynności i wypłacalności Bank jest uczestnikiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Ryzyko dźwigni finansowej

Wskaźnik dźwigni oblicza się jako miarę kapitału Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej Banku i wyraża jako wartość procentową. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału.

Bank przy obliczaniu dźwigni nie stosuje odstępstw określonych w art. 499 ust. 2 i 3 Rozporządzenia 575/2013. Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do

kapitału Tier1, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier1. Wskaźnik dźwigni kalkulowany wg zasad stosowanych na dzień 31.12.2023r. przedstawia się następująco.

Wskaźnik dźwigni	31.12.2023r.	31.12.2022r.
Wskaźnik dźwigni – wykorzystując w pełni wprowadzoną definicję Kapitału Tier 1	7,39	6,33

W ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, Bank monitoruje wskaźnik dźwigni finansowej i utrzymuje go na poziomie założonego limitu wewnętrznego. Poziom wskaźnika dźwigni jest raportowany w ramach raportów adekwatności kapitałowej dla Zarządu Banku. W przypadku zidentyfikowania zagrożenia dla Banku wynikającego z nadmiernej dźwigni finansowej, mogą zostać podjęte decyzje o ograniczeniu poziomu dźwigni finansowej.

Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) realizacja polityki stopy procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

1. do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
2. do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego,
3. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy,
4. Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów

i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Ryzyko walutowe

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.
2. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych.
3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
4. Bank przykładą szczególną uwagę do umożliwienia swoim klientom obsługi dewizowej, pozwalającej na zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów.
5. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.
6. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.
7. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym ustalone limity pozycji dla poszczególnych walut) .
8. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.
9. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez stanowisko ds. analiz ryzyka, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.
10. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczone są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Bank zakłada, że skala działalności walutowej jako % aktywów będzie w dalszym ciągu nie znacząca i nie przekroczy 1,5% posiadanych aktywów.

Ryzyko operacyjne oraz ryzyko braku zgodności:

Celami strategicznymi w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym z uwzględnieniem ryzyka reputacji są:

- 1) utrzymanie limitów operacyjnych na założonym poziomie
- 2) ograniczanie strat z tytułu zdarzeń operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania;
- 3) zapewnienie bezpiecznego i ciągłego funkcjonowania Banku.

Cele szczegółowe to:

1. zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
2. wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
3. zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
4. ochrona informacji poprzez wdrożenie metod ochrony danych osobowych w oparciu o zapisy ustawy o ochronie danych osobowych oraz zapewnienia bezpieczeństwa systemów informatycznych i informacji, zgodnie z zapisami Rekomendacji „D”,
5. zapewnienie skutecznego systemu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków pochodzących z nielegalnych źródeł oraz przeciwdziałaniu terroryzmu.

Zakładany wzrost skali działalności stanowi jednocześnie wzrost ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne. W związku z powyższym istotnym jest zwiększenie efektywności procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, m.in. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych, w celu ograniczenia możliwości wystąpienia zdarzeń operacyjnych, generujących straty.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:

1. bieżące dostosowywanie systemu do wymogów prawa,
2. wprowadzanie nowych produktów,
3. wprowadzanie nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych,
4. monitorowanie zgodności z zaleceniami Rekomendacji D.

Ryzyko braku zgodności to ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Banku ma na celu ograniczenie negatywnych skutków, które wynikają z:

- 1) niezgodności regulacji wewnętrznych i standardów postępowania z obowiązującymi przepisami prawa, uchwałami KNF, standardami i praktykami rynkowymi;

- 2) naruszeń związanych z nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, regulacji i standardów obowiązujących w Banku, przez pracowników Banku oraz wobec pracowników Banku;
- 3) nieetycznego postępowania Banku lub jego pracowników wobec klientów lub kontrahentów.

Ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego)

Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest wypracowanie takiej wielkości zysku, który zagwarantuje stały wzrost funduszy własnych, dostosowany do poziomu podejmowanego ryzyka. Proces zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest elementem zarządzania ryzykiem biznesowym i obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (Strategia rozwoju Banku na lata 2021-2025) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. dostosowywanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, sponsorowanie lokalnych imprez,
8. aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw prosprzedażowych,
9. optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe dla Oddziałów, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z obowiązującą Instrukcją sporządzania informacji zarządczej.

Ryzyko kapitałowe

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) sukcesywne zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
- 4) Optymalne zarządzanie ryzykiem bankowym.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
 - 2) oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
3. Bank jest zobowiązany do utrzymywania łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie co najmniej 16%, oraz współczynnika kapitału TIER 1 na poziomie nie niższym niż 16%.
4. W przypadku obniżenia łącznego wskaźnika kapitałowego poniżej poziomu 16%, Bank przeprowadza szczegółową analizę wymogów kapitałowych kształtujących poziom łącznego wskaźnika kapitałowego oraz podejmuje działania ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka.
5. Bank jest zobowiązany do przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji procesu szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego nie rzadziej niż raz do roku, w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności.
6. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa Bank.
7. Bank dostosowuje strategię i politykę budowy funduszy własnych do wymagań pakietu CRD IV / CRR. Bank spełnia normy kapitałowe określone w pakiecie CRD IV / CRR .

Budowa funduszy własnych:

1. Podstawowym źródłem budowy funduszy własnych jest wynik finansowy.
2. Wieloletni plan budowy funduszy własnych (cele kapitałowe, oczekiwana wielkość kapitałów, polityka dywidendowa) Bank ujmuje w zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą

Strategii działania, natomiast szczegółowe zamierzenia w tym zakresie ujęte są w Polityce kapitałowej.

3. Bank analizuje wpływ wystąpienia warunków skrajnych (spadek funduszy, wzrost wymogów kapitałowych) na wskaźnik kapitałowy i na podstawie tych analiz opracowuje i weryfikuje plany awaryjne w zakresie adekwatności kapitałowej.
4. Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych do określania buforu kapitału w postaci nadwyżki ponad wymagalny minimalny wskaźnik kapitałowy oraz w postaci określonych w Polityce kapitałowej planów awaryjnych zwiększenia funduszy własnych.
5. Bank w rocznych planach finansowych oraz w planach perspektywicznych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych.
6. Strategia kształtowania funduszy własnych podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.
7. Wieloletni plan funduszy własnych zawarty jest w Strategii działania Banku.
8. Bank dąży do kształtowania zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej banku.
9. W celu ograniczenia zagrożeń, o których mowa w ust. 4, w banku ustalane są odpowiednie limity dotyczące inwestycji kapitałowych w podmiotach finansowych.
10. Bank w planach finansowych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez bank funduszy własnych banku, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania oraz wyliczeń dotyczących dodatkowych wymogów kapitałowych.

Wymogi kapitałowe:

1. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE.
2. Bank analizuje inne istotne rodzaje ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe.
3. W ramach polityki kapitałowej określone są limity alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dostosowane do skali, złożoności i poziomu ryzyka występującego w Banku.
4. Analizie poddaje się przestrzeganie ww. limitów, a każde przekroczenie jest sygnalizowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej wraz z informacjami na temat podjętych działań w celu uniknięcia takiej sytuacji w przyszłości.
5. Bank dokonuje okresowego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych. Wyniki przeglądu są prezentowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
6. Bank dąży do kształtowania jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach (akcje i udziały, zobowiązania podporządkowane, dopłaty na rzecz spółek prawa handlowego) tak, aby nie stanowiło ono przekroczenia limitów, o których mowa w Rozporządzeniu 575/2013 UE.
7. Ustalane przez Bank plany w zakresie kapitału wewnętrznego oraz poziomu wyznaczonego wewnętrznego wymogu kapitałowego są dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku.

Zarządzanie ryzykami:

1. W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk, uwzględniając kryteria ilościowe i jakościowe.
2. Bank tworzy procedury zarządzania ryzykami istotnymi w Banku, zatwierdzone przez Zarząd Banku.
3. Procedury zawierają zapisy dotyczące przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe.
4. Bank podejmuje ryzyko odpowiednio do posiadanych funduszy własnych.

Długofalowe cele kapitałowe:

Polityka Banku powinna zmierzać do utrzymywania takiego poziomu kapitału, który pozwala na zapewnienie obsługi klientów Banku, poprzez uzyskanie silnej pozycji na terenie działania Banku. Aby zapewnić realizację tych priorytetów zasadniczym celem kapitałowym jest sukcesywne zwiększanie funduszy własnych, zapewniając utrzymywanie ich na poziomie zgodnym z wymogami przepisów prawa, a także zabezpieczającym zidentyfikowane ryzyka istotne, występujące w działalności Banku.

Bank przyjmuje następujące długoterminowe cele kapitałowe:

- a) dąży do posiadania funduszy własnych zapewniających utrzymanie współczynnika kapitałowego na poziomie minimum 16,00%,
- b) dąży do utrzymania funduszu zasobowego na poziomie nie mniej niż 90%, funduszy własnych.

Realizacja celów kapitałowych odbywa się poprzez podejmowanie decyzji kapitałowych z zakresu struktury finansowania, podziału zysku oraz polityki dywidendowej.

Szczegółowy plan kapitałowy na aktualny rok obrotowy przyjmowany jest przez Zarząd Banku i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą w ramach rocznych planów finansowych.

Ryzyko utraty reputacji - celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem reputacji jest budowa właściwego wizerunku Banku i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku, jako stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska.

Organizacja zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Komitet Audytu
3. Zarząd,
4. Komitet kredytowy,
5. Stanowisko ds. analiz ryzyka,
6. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
7. Audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,

8. Pozostali pracownicy Banku.

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Stanowisko ds. analiz ryzyka.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:

1. Gromadzenie informacji.
2. Identyfikację i ocenę ryzyka.
3. Limitowanie ryzyka.
4. Pomiar i monitorowanie ryzyka.
5. Raportowanie.
6. Zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

System informacji zarządczej

System informacji zarządczej (SIZ) jest procesem, którego funkcjonowanie dostarcza informacji niezbędnych do bezpiecznego i efektywnego zarządzania Bankiem, uwzględniając kierowanie sytuacją finansową, monitorowanie i limitowanie ryzyka obciążającego Bank, a także realizacji kontroli wewnętrznej i dokonywaniu oceny działalności przez organy Banku, oraz kadrę kierowniczą.

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej (SIZ) opiera się na następujących założeniach:

- 1) Informacje SIZ powinny pozwolić na pełną ocenę działalności Banku przez odpowiednie organy Banku;
- 2) Informacje SIZ powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny Oddziałów Banku;
- 3) kontrolę nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie;
- 4) w przyjętym systemie informacje SIZ przekazywane są w Banku w sposób rzetelny i przejrzysty.
- 5) Zarząd określa kluczowe obszary polityki zarządzania ryzykami, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, które podlegają bezpośredniej kontroli Zarządu;
- 6) uwzględniając założenia zawarte w pkt. 1, powyższe informacje powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny każdej jednostki i komórki organizacyjnej Banku oraz wszystkich istotnych obszarów działania Banku;
- 7) jakość informacji jest oceniana przez Zarząd Banku w oparciu m.in. o badanie biegłego rewidenta, wyniki kontroli wewnętrznej oraz kontroli zewnętrznych;

- 8) system informacji zarządczej podlega badaniu przez kontrolę wewnętrzną i audyt sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) informacje o charakterze strategicznym dla Banku;
- 2) informacje dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową;
- 3) informacje dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 4) informacje dotyczące oceny adekwatności kapitałowej,
- 5) informacje dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku (ryzyko biznesowe) uwzględniające:
 - a) wykonanie planu ekonomiczno-finansowego, w tym przez poszczególne Oddziały,
 - b) realizację strategii działania,
 - c) strukturę pasywów, aktywów i zobowiązań pozabilansowych,
 - d) strukturę przychodów i kosztów,
 - e) wyniki osiągnięte na każdym poziomie rachunku zysków i strat;
 - f) uzyskane wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka;
- 6) informacje dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej oddziałów;
- 7) informacje dotyczące realizacji systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- 8) realizację zadań wynikających z regulacji zewnętrznych w tym rekomendacji nadzorczych.

W przepływie Informacji SIZ o charakterze strategicznym uczestniczą następujące organy statutowe Banku:

- 1) Zebranie Przedstawicieli;
- 2) Rada Nadzorcza;
- 3) Zarząd.

Informacje SIZ, o których mowa powyżej, zatwierdzone przez Zebranie Przedstawicieli, przekazywane są do realizacji Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku. Zebranie Przedstawicieli, w ramach uprawnień ustawowych i statutowych, uchwała:

- kierunki rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej Banku – w układzie rocznym;

- projekty założeń strategii i kierunków rozwoju działalności Banku opracowuje Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza.

W przepływie Informacji SIZ dotyczącej realizacji celów i polityki Banku uczestniczą następujące organy statutowe Banku:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd.

Opracowania celów i założeń polityk Banku dokonuje Zarząd uwzględniając:

- a) zachowanie bezpieczeństwa depozytów zgromadzonych w Banku;
- b) wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyk oraz z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe;
- c) optymalizację zysku (przy zachowaniu bezpiecznego poziomu ryzyka);
- d) konkurencyjność Banku na lokalnym rynku bankowym.

Cele i polityki Banku zatwierdza Rada Nadzorcza i przekazuje do realizacji Zarządowi Banku.

Za organizację, a także prawidłowość, bezpieczeństwo i skuteczność funkcjonowania SIZ w Banku odpowiada Zarząd.

Na potrzeby Komisji Nadzoru Finansowego corocznie sporządzana jest na odpowiednich formularzach KNF analiza BION obejmująca wszystkie obszary działania Banku, która jest zaopiniowana przez stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej i zatwierdzona przez Zarząd.

Oświadczenie Zarządu - Art.435.1.e Rozporządzenia CRR,

Zarząd Banku Spółdzielczego w Proszowicach niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w powyższej informacji podlegającej ujawnieniu, wg stanu na dzień 31.12.2023r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz prowadzonej działalności.

Oświadczenie Zarządu - art. 435.1.f Rozporządzenia CRR

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa bankowego i Uchwał nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Proszowice, dnia: 11.07.2024r.

**ZARZĄD BANKU SPÓLDZIELCZEGO
W PROSZOWICACH**

Informacja na temat profilu ryzyka

Zestawienie wskaźników akceptowalnego poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka na dzień 31.12.2023r.

	Prognoza dla:	Wykonanie na dzień 31.12.2023r.
1	Ryzyko kredytowe:	
	Udział kredytów w sumie bilansowej	12,09%
	Wskaźnik pokrycia kredytów funduszami własnymi	61,59%
	Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	2,67%
	Średni wskaźnik LtV (bieżący)	0,26%
	Wskaźnik NPL (tj. wartość bilansowa brutto kredytów i zaliczek nieobsługiwanych terminowo podzielona przez wartość bilansową brutto sumy kredytów i zaliczek)	2,69%
2	Ryzyko płynności	
	Udział aktywów trwałych w sumie bilansowej	2,27%
	Udział środków płynnych w sumie bilansowej	53,56%
	LCR	612,82
	NSFR	443,90
3	Ryzyko stopy procentowej	
	Wynik z tytułu odsetek	31.017
	Marża odsetkowa	5,31
	Wskaźnik elastyczności stóp procentowych	5,12 pp.
	Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka niedopasowania w okresie 1 roku, przy przesunięciu krzywej o 0,25 pp. (ustalony w oparciu o annualizowany wynik odsetkowy)	0,15%
4	Ryzyko operacyjne:	
	Koszty ryzyka operacyjnego jako % utworzonego wymogu kapitałowego	0
	Nakłady na informatykę	165 tys.

	Wskaźnik rotacji kadr	2,46%
5	Ryzyko wyniku finansowego (biznesowe)	
	Wskaźnik C/I	27,08
	ROA	3,03
	ROE	40,72
6	Ryzyko walutowe	
	Skala działalności walutowej jako % aktywów	0,92%
	Pozycja całkowita	434 tys.
7	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	
	Dźwignia finansowa	7,39%
8	Ryzyko kapitałowe	
	Współczynnik kapitału Tier1	50,58%